

Gwasanaethau Ymchwil ac Arloesi

Datganiad Cywirdeb Ymchwil Blynyddol ar gyfer Sesiwn Academaidd 20/21

Cefndir

Fel tanysgrifiwr i'r Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil, mae Prifysgol De Cymru wedi ymrwmo i gynnal a hyrwyddo'r egwyddorion a geir yn y concordat a'i fframwaith. Mae'r datganiad blynyddol hwn yn nodi sefyllfa'r Brifysgol mewn perthynas ag uniondeb ymchwil, gan gynnwys yr hyn sydd ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth, yn ogystal â hwyluso datgelu unrhyw honiadau o gamymddwyn ymchwil sy'n ymwneud â'r holl staff ac ymchwil ôl-raddedig.

Fel derbynnydd cyllid cyhoeddus, mae'r Brifysgol yn cydnabod yr angen i reoli risgiau a lleihau digwyddiadau anffafriol. Rydym yn cydnabod na ddylai Uniondeb Ymchwil atal neu rwystro gweithgareddau ymchwil ac arloesi rhag digwydd ond yn hytrach y dylai wella llwyddiant a gwydnwch ymdrechion o'r fath. Er mwyn cynnal ac adeiladu ar bortffolio ymchwil y Brifysgol, mae'n bwysig bod y Brifysgol wedi ymrwmo i gynnal y safonau uchaf mewn ymchwil, o ddylunio i ledaenu, trwy ddangos didwylledd, trylwyredd a chywirdeb yn ein holl weithgarwch ymchwil.

Rydym yn cyflawni hyn drwy ategu ein hymchwil â nifer o brosesau sicrhau ansawdd a rheoli risg a thrwy ddarparu cymorth, polisiau a chanllawiau perthnasol mewn fformat hygyrch iawn.

Llywodraethu

Wedi'i wreiddio yn ei gylch gorchwyl, mae Is-grŵp Moeseg y Brifysgol (UESG) yn bennaf gyfrifol am oruchwylio a gweithredu'r Concordat, yn ogystal ag uniondeb cyffredinol (moeseg) a pholisiau a gweithdrefnau sy'n ymwneud â llywodraethu. Mae'r UESG yn cyfarfod ar adegau penodol drwy gydol y flwyddyn ond mae hefyd yn ymgynnull yn ôl yr angen yn ogystal â rheoli ceisiadau drwy Weithredu'r Cadeirydd.

Yn dilyn trafodaeth ac argymhelliad yng nghyfarfod Pwyllgor Ymchwil y Brifysgol ym mis Hydref 2021, daeth yr UESG yn is-bwyllgor o'r Pwyllgor Ymchwil ym mis Tachwedd 2021. Mae'r Pwyllgor Ymchwil yn is-bwyllgor o'r Bwrdd Academaidd.

Mae Pwyllgor UESG yn cael ei gadeirio gan y Dirprwy Is-ganghellor (PVC) ar gyfer Ymchwil, aelod o grŵp Gweithredol y Brifysgol. Mae'r UESG hefyd yn goruchwylio a/neu'n derbyn adroddiadau gan holl Bwyllgorau Moeseg Ymchwil y Gyfadrannau, sy'n bodoli ym mhob cyfadrannau ac sy'n gyfrifol am sicrhau bod y gyfadrannau yn cydymffurfio â pholisiau sefydliadol sy'n ymwneud â llywodraethu a moeseg ymchwil, yn ogystal ag adolygu cymwysiadau moeseg ymchwil risg uchel a sicrhau bod cymwysiadau moeseg risg isel yn cael eu hadolygu'n briodol.

Yn weithredol, mae Gwasanaethau Ymchwil ac Arloesi (RISe) yn darparu cymorth o ddydd i ddydd ar gyfer pob mater sy'n ymwneud â moeseg, uniondeb a llywodraethu ymchwil. Mae hyn yn cynnwys darparu cyngor a threfnu nifer o ddigwyddiadau hyfforddi a chodi ymwybyddiaeth ar draws pob lefel o'r gymuned ymchwil. Yn ogystal, mae RISe hefyd yn cefnogi UESG.

Rhan o rôl y Dirprwy Is-Ganghellor Ymchwil yw sicrhau bod y gwaith o ddatblygu, rhoi cyhoeddusrwydd a sicrhau bod trefniadau'r Brifysgol yn bodloni'r safonau gofynnol o ran moeseg Ymchwil, cywirdeb ymchwil ac arfer ymchwil da. Fel arweinydd y Brifysgol ar gyfer Moeseg Ymchwil, mae'r Dirprwy Is-Ganghellor hefyd yn gweithio i sicrhau bod ymchwil, gan aelodau staff academiaidd a myfyrwyr, yn bodloni'r safonau moesegol uchaf.

Yn yr un modd, mae cyfadrannau a'r ysgolion oddi mewn iddynt yn chwarae rhan bwysig wrth sicrhau bod yr ymchwil a wneir gan eu staff a'u myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig yn cael eu cynnal yn briodol ac i'r safon uchaf. Mae gan bob cyfadran Bennaeth Ymchwil sy'n aelod o staff academiaidd, y mae ei rôl yn cynnwys goruchwyllo a hyrwyddo ystod o faterion sy'n ymwneud ag ymchwil.

Wedi'i deilwra ar gyfer myfyrwyr ymchwil ôl-raddedig, mae'r Swyddfa Ymchwil Graddedig yn goruchwyllo ac yn cefnogi datblygiad pellach ôl-raddedigion trwy ddarparu hyfforddiant, a chfyres o ddigwyddiadau sefydlu trwy gydol y flwyddyn academiaidd.

Polisiâu a Gweithdrefnau

Mae gan y Brifysgol nifer o bolisiâu a gweithdrefnau sy'n ymwneud â sicrhau cywirdeb ymchwil, arfer ymchwil da, ac adrodd am gamymddwyn ymchwil a digwyddiadau niweidiol:

- Cod Ymarfer Ymchwil Da,
- Polisi Moeseg Ymchwil y Brifysgol,
- Canllawiau Cyhoeddi ac Awduraeth,
- Camymddwyn Ymchwil - gweithdrefn ar gyfer adrodd ac ymchwilio,
- Polisi chwythu'r chwiban,
- Diogelu Data ar gyfer Ymchwil (GDPR),
- Rheoli Data Ymchwil,
- Mynediad Agored,
- PREVENT Protocol ar gyfer ymchwil yn ymwneud â diogelwch
- Matrics Risg Ymchwil ar gyfer cymeradwyaeth ragarweiniol i ymchwil a fwriedir ar gyfer ymchwil dramor neu sy'n peri risg sylweddol i ymchwilwyr, cyfranogwyr, neu sefydliadau.

Hyfforddiant

Mae hyfforddiant a chodi ymwybyddiaeth ym meysydd moeseg ac uniondeb yn chwarae rhan bwysig wrth hwyluso arfer ymchwil da. Mae adolygiadau diweddar a diwygiadau dilynol i'r hyfforddiant a digwyddiadau codi ymwybyddiaeth ym Mhrifysgol De Cymru wedi'u hanelu at bob lefel o ymchwilwyr ac mae angen sicrhau bod pob ymchwilydd yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau tuag at gynnal y safonau moesegol uchaf wrth wneud eu hymchwil.

Ar lefel israddedig ac ôl-raddedig, anogir cydlynwyr modiwlau a staff darlithio eraill i ymgorffori prosesau a gweithdrefnau priodol y Brifysgol wrth gyflwyno eu haddysgu. Gwahoddir ymchwilwyr ôl-raddedig, gyrfa gynnar a staff academiaidd sydd newydd eu penodi i fynychu sesiynau sy'n ymdrin â materion moeseg ymchwil sylfaenol a phrosesau prifysgol sy'n rhedeg trwy gydol y flwyddyn academiaidd. Mae aelodau presennol o staff ymchwil hefyd yn gallu mynychu unrhyw un o'r sesiynau sydd ar gael.

I'r rheini ym maes ymchwil iechyd dynol, mae nifer o gyfleoedd hyfforddi allanol, megis Arfer Clinigol Da (GCP), wedi'u hwyluso gan Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru.

Er mwyn annog ymgysylltu ymhellach â Llywodraethu Ymchwil, mae'r Brifysgol wedi cynllunio Rhestr Wirio Llywodraethu Ymchwil i ddod ag ymchwilwyr ynghyd a'u harwain

trwy'r gwiriadau Llywodraethu Ymchwil sy'n berthnasol i'w prosiect ymchwil trwy gydol ei chylch oes.

Fel rhan o gynefino Ôl-raddedig mynychodd 67 o fyfyrwyr ymchwil ôl-raddedig sesiwn o'r enw Cyflwyniad i Foeseg Ymchwil ac Uniondeb Ymchwil. Lle caiff egwyddorion allweddol moeseg ac uniondeb eu cyflwyno a'u harchwilio.

Fel ymrwymiad i hybu amlygrwydd a dealltwriaeth o faterion sy'n ymwneud â moeseg ymchwil, mae'r Brifysgol wedi buddsoddi mewn cyfres gynhwysfawr o hyfforddiant ymchwil ar-lein yn ein hamgylchedd dysgu rhithwir, ac wedi'i rhoi ar waith yn ddiweddar, sy'n ymdrin yn fanwl â Moeseg Ymchwil ac Uniondeb Ymchwil. Bydd yr adnodd hwn yn cael ei lansio ddiwedd mis Tachwedd 2021 i'r holl staff a myfyrwyr a gellir ei gyrchu unrhyw bryd. Bydd yr hyfforddiant hwn yn cael ei ymgorffori yn ein rhaglenni datblygu ar gyfer ymchwilwyr Ôl-raddedig a Gyrfa Gynnar.

Aelodaeth Allanol

Mae RISE yn parhau i gymryd rhan weithredol yng Nghymdeithas Rheolwyr a Gweinyddwyr Ymchwil (ARMA).

O fis Medi 2015, mae'r Brifysgol wedi dod yn aelod o Swyddfa Uniondeb Ymchwil y DU (UKRIO). Mae'r brifysgol hefyd yn aelod balch o grŵp Universities UK, yn ogystal â bod yn aelod o Gynghrair y Prifysgolion (AU), sy'n cynnwys aelodaeth o Rwydwaith Gweinyddu Ymchwil Uniondeb a Moeseg Ymchwil yr AU.

Mae'r aelodaeth hon yn galluogi ac yn cefnogi'r Brifysgol i wreiddio a chefnogi arferion ymchwil da ymhellach mewn modd sy'n gyson â'r egwyddorion a'r disgwyliadau a geir yn y Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil.

Crynodeb o Ymchwiliadau Camymddygiad Ymchwil

Mae adroddiadau am amheuaeth o gamymddwyn ymchwil yn cael eu huwchgyfeirio gan RISE i Adnoddau Dynol, a chymerir achosion dilys drwy'r weithdrefn disgyblu staff. Anogir staff a myfyrwyr i adrodd am bob achos o gamymddwyn ymchwil a amheuir yn uniongyrchol i RISE neu i Gadeiryddion Moeseg Ymchwil y Cyfadranau.

Yn seiliedig ar Bolisi Camymddwyn Ymchwil y Brifysgol, gall y Brifysgol adrodd ar gyfer 2020/21 nad oedd unrhyw ymchwiliadau lefel uchel (ffurfiol) mewn perthynas â chamymddwyn ymchwil ar lefel staff neu fyfyrwyr ôl-raddedig.

Er tryloywder, ym mis Mawrth 2021 derbyniodd y Brifysgol un cyfathrebiad allanol a oedd yn cwestiynu dilysrwydd allbwn ymchwil a gynhyrchwyd gan aelod o staff. Ymchwiliwyd yn anffurfiol i'r hawliadau a wnaed yn unol â'n polisi Camymddwyn Ymchwil. Ni chafodd yr achos hwn ei uwchgyfeirio y tu hwnt i archwiliad anffurfiol o'r ffeithiau a phryd hynny cytunwyd na ddylai'r hawliadau a wnaed gael eu cadarnhau.

Trosolwg o Weithgareddau a Gyflawnwyd yn ystod Sesiwn Academaidd 2020/21

- Diwygio'r Polisi Moeseg Ymchwil i sicrhau bod y Concordat (a materion ehangach sy'n ymwneud â sicrhau cywirdeb ymchwil) yn cael eu deall a'u cynnwys fel rhan o'r broses adolygu moeseg, gan sicrhau bod materion sy'n ymwneud ag Uniondeb Ymchwil a Moeseg Ymchwil yn cael eu hystyried.

- Ailgynllunio gwe-dudalennau ymchwil sefydliadol i hyrwyddo ymhellach a gwneud y Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil a ffononellau cymorth cysylltiedig yn amlwg.

- Adolygu polisiâu ymchwil yn flynyddol sy'n ymwneud â llywodraethu ac uniondeb ymchwil, gan gynnwys moeseg ymchwil, rheoli data, awduraeth/cyhoeddiad, a chamymddwyn ymchwil. Gan gynnwys diweddariadau i brofformas Moeseg Ymchwil a chanllawiau i adolygwyr cymwysiadau moeseg ymchwil.

- Gweithredu (Tachwedd 2021) rhaglen hyfforddiant ymchwil ar-lein sydd ar gael i'r holl staff a myfyrwyr. Bydd y rhain, yn ogystal â chyfres ehangach o hyfforddiant ymchwil yn cael eu rhagnodi i ymchwilwyr ôl-raddedig a dechrau eu gyrfa fel rhan o'u rhaglen ddatblygu. O berthnasedd dyma gyfres o hyfforddiant ar-lein sy'n ymwneud â Moeseg Ymchwil ac Uniondeb Ymchwil sy'n cwmpasu'r pynciau canlynol:

Moeseg Ymchwil - Gwneud penderfyniadau moesegol, Tanategu gwerthoedd ar gyfer ymchwil foesegol, Pryderon moesegol sy'n gysylltiedig â gwahanol fathau o ymchwil, pryderon moesegol sy'n gysylltiedig â gwahanol ddulliau a gweithgareddau ymchwil, gweithio gyda chyfranogwyr dynol, deall cymeradwyaeth moeseg ymchwil, Gweithio'n foesegol mewn amgylchiadau heriol, Gweithio yn foesegol mewn amgylchedd byd-eang. Cywirdeb Ymchwil - Ymddygiad Ymchwil Da, Arferion Ymchwil Anghyfrifol, Cynllunio Eich Ymchwil, Rheoli a Chofnodi Eich Ymchwil, Dethol, Dadansoddi a Chyflwyno Data, Cyhoeddi Ysgolheigaid, Cyfrifoldebau Proffesiynol, Cyfathrebu, Cyfrifoldeb Cymdeithasol ac Effaith, Gwrthdaro Buddiannau, Ymchwil sy'n Cynnwys Cyfranogwyr Dynol, Gofalu a Defnyddio Anifeiliaid mewn Ymchwil, Eiddo Deallusol.

Gwasanaethau Ymchwil ac Arloesi, Tachwedd 2021